

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

7 септември 2016 година *

„Обжалване — Картели — Член 101 ДФЕС — Член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. — Европейски пазар на автомобилно стъкло — Споразумения за подялба на пазари и обмен на чувствителна търговска информация — Глоби — Насоки от 2006 г. относно метода за определяне на глобите — Точка 13 — Стойност на продажбите — Регламент (ЕО) № 1/2003 — Член 23, параграф 2, втора алинея — Законна горна граница на глобата — Обменен курс за изчисляване на горната граница на глобата — Размер на глобата — Правомощие за пълен съдебен контрол — Предприятия, които произвеждат само един продукт — Пропорционалност — Равно третиране“

По дело C-101/15 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 27 февруари 2015 г.,

Pilkington Group Ltd, установено в Лейтъм (Обединено кралство),

Pilkington Automotive Ltd, установено в Лейтъм,

Pilkington Automotive Deutschland GmbH, установено във Витен (Германия),

Pilkington Holding GmbH, установено в Гелзенкирхен (Германия),

Pilkington Italia SpA, установено в Сан Салво (Италия),

представявани от S. Wisking и K. Fountoukakos-Kyriakakos, solicitors, както и от C. Puech Baron, avocat,

жалбоподатели,

като другата страна в производството е:

Европейска комисия, за която се явяват A. Biolan, M. Kellerbauer и H. Leupold, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: Т. von Danwitz, председател на състава, С. Lycourgos, Е. Juhász, С. Vajda и К. Jürimäe (докладчик), съдии,

* Език на производството: английски.

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 2 март 2016 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 април 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С жалбата си Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH и Pilkington Italia SpA искат отмяната на решение на Общия съд на Европейския съюз от 17 декември 2014 г., Pilkington Group и др./Комисия (Т-72/09, непубликувано, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2014:1094), с което Общият съд отхвърля жалбата им с основно искане за отмяна на Решение С(2008) 6815 окончателен на Комисията от 12 ноември 2008 година относно процедура по прилагане на член [81 ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (СОМР/39.125 — Автомобилно стъкло), изменено с Решение С(2009) 863 окончателен на Комисията от 11 февруари 2009 година и с Решение С(2013) 1119 окончателен на Комисията от 28 февруари 2013 година (наричано по-нататък „спорното решение“), в частта, в която то се отнася до жалбоподателите, както и, при условията на евентуалност, искане за отмяна на член 2 от това решение в частта, в която на жалбоподателите се налага глоба, или, при условията на евентуалност спрямо предходното искане, искане за намаляване на размера на тази глоба.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1/2003

- 2 Член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [81 ЕО и 82 ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), озаглавен „[Глоби]“, гласи:

„С решение Комисията може да налага [глоби] на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

а) нарушават член [81 или 82 ЕО] [...]

[...]

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, [глобата] не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната [финансова] година.

[...]“.

Насоки от 2006 г.

- 3 Точки 4—6, 13 и 35 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“), гласят:
- „4. [...] Глобите следва да имат достатъчен възпиращ ефект, не само за да се санкционират съответните предприятия (специфично възпиране), но също така и за възпиране на други предприятия да [възприемат] или да продължат [да следват] поведение, което противоречи на членове [81 и 82 ЕО] (общо възпиране).
5. За постигането на тези цели е необходимо Комисията да [отчита] стойността на продажбите на стоките или услугите, с които е свързано нарушението, като основа за определянето на глобата. Продължителността на нарушението също така следва да играе значителна роля при определянето на подходящия размер на глобата. [...]
6. Счита се, че комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението. [...]
- [...]
13. При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [(Такъв може да бъде случаят например при хоризонтални споразумения за фиксиране на цени на даден продукт, когато цената на този продукт след това служи като основа за цената на продукти с по-ниско или по-високо качество.)] в даден географски район в [Европейското икономическо пространство (ЕИП)]. [...]
- [...]
35. В изключителни случаи Комисията може при поискване да отчете неспособността на предприятието да плаща с оглед на конкретен социален и икономически контекст. Тя няма да основава каквото и да е намаление на размера на глобата, предоставено на това основание, само на констатирането на влошено финансово положение или дефицит. Намалението може да бъде предоставено само на основата на обективни доказателства, че налагането на глобата, съгласно предвиденото в настоящите насоки, необратимо би застрашило икономическата жизнеспособност на съответното предприятие и би довело до това неговите активи да загубят цялата си стойност“.

Фактите по спора и спорното решение

- 4 От точки 1—12 и 36 от обжалваното съдебно решение е видно, че в спорното решение Комисията е приела, че определен брой предприятия, част от които са жалбоподателите, са участвали в едно-единствено продължено нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, състоящо се в съгласувано разпределяне в сектора на автомобилните стъкла на договори за доставка на автомобилни стъкла или комплекти стъкла, включващи най-общо предно стъкло, задно стъкло и странични стъкла, за основните производители на автомобили в ЕИП. По отношение на жалбоподателите Комисията установява това нарушение за периода от 10 март 1998 г. до 3 септември 2002 г. и на това основание при условията на солидарност им налага глоба в размер от 370 милиона евро (член 2, буква в) от спорното решение).

- 5 На 28 февруари 2013 г. Комисията приема Решение C(2013) 1119 окончателен, с което се изменя Решение C(2008) 6815 окончателен относно изчисляване размера на глобата, която следва да се наложи на жалбоподателите. С това решение Комисията по същество е възнамерявала да коригира две грешки, които смята, че е допуснала при извършване на изчисляването. В резултат на посоченото решение е определен нов размер на наложената на жалбоподателите глоба, а именно 357 милиона евро вместо първоначалната сума от 370 милиона евро.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 6 Жалбоподателите подават жалба, постъпила в секретариата на Общия съд на 18 февруари 2009 г., изменена с писмо, постъпило в секретариата на Общия съд на 15 март 2013 г., за отмяна на спорното решение, като изтъкват шест основания. Само третото, петото и шестото основание, свързани с изчисляването на наложената на жалбоподателите глоба, са от значение за целите на настоящото производство по обжалване. Жалбоподателите искат също от Общия съд, и то при условията на евентуалност, независимо от посочените основания за отмяна, да упражни правомощието си за пълен съдебен контрол, като намали размера на наложената им глоба.
- 7 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля жалбата в нейната цялост.

Исканията на страните в производството по обжалване

- 8 С жалбата си жалбоподателите искат от Съда:
- да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърля жалбата срещу член 2, буква в) от спорното решение,
 - да намали глобата, наложена им на основание член 2, буква в) от спорното решение, и
 - да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.
- 9 Комисията иска жалбата да бъде отхвърлена и жалбоподателите да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски.

По жалбата

- 10 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите посочват три основания.

По първото основание, изведено от грешка в правото при тълкуването на член 13 от Насоките от 2006 г.

Доводи на страните

- 11 С първото си основание, с което се оспорват точки 217—227 от обжалваното съдебно решение, жалбоподателите упрекуват Общия съд за преценката му, че при определяне на основния размер на наложената им глоба Комисията правилно е взела предвид продажби, извършени въз основа на предхождащи периода на нарушението договори, които не са били предоговорени през посочения период (наричани по-нататък „спорните продажби“).

- 12 Жалбоподателите изтъкват, че Общият съд се е основал на неправилно тълкуване на понятието „стойност на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено“ по смисъла на точка 13 от Насоките от 2006 г. Всъщност това понятие не позволявало на Комисията да вземе предвид спорните продажби, доколкото било очевидно, че те по никакъв начин не са свързани с нарушението, дори ако с него се цели цялостно стабилизиране на пазара, на който е извършено нарушението. Поради това вземането предвид на посочените продажби не представлявало „подходящ еквивалент“ по смисъла на точка 6 от Насоките, тъй като би довело едновременно до надценяване на икономическото значение на нарушението, на относителната тежест на предприятието, което е извършило тези продажби в рамките на нарушението, и на отрицателното въздействие на последното.
- 13 Жалбоподателите твърдят, че нито един от мотивите, посочени от Общия съд в точка 225 от обжалваното съдебно решение, които се отнасят до начина на осъществяване на нарушението и до неговата цел, не доказва, че спорните продажби са свързани с нарушението.
- 14 Комисията смята, че доводите на жалбоподателите трябва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Съображения на Съда

- 15 С първото си основание жалбоподателите по същество твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията може да включи спорните продажби в продажбите, които се вземат предвид за изчисляването на наложената им глоба, като „продажби на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено“ по смисъла на точка 13 от Насоките от 2006 г.
- 16 Що се отнася до налагането на глоба съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, Съдът е постановил, че Комисията трябва да прецени във всеки конкретен случай и предвид неговия контекст и целите на установения в този регламент санкционен режим необходимото въздействие върху съответното предприятие, по-специално като вземе предвид оборота, който отразява действителното икономическо положение на това предприятие в периода, през който е извършено нарушението (решение от 9 юли 2015 г., InnoLux/Комисия, C-231/14 P, EU:C:2015:451, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 17 В това отношение при определянето на размера на глобата може да се вземе предвид както общият оборот на предприятието, който съставлява показател, макар и приблизителен и несъвършен, за големината на същото и за неговата икономическа мощ, така и частта от този оборот, която се формира от стоките, предмет на нарушението, и следователно може да бъде показател за мащаба на това нарушение (решение от 9 юли 2015 г., InnoLux/Комисия, C-231/14 P, EU:C:2015:451, т. 47 и цитираната съдебна практика).
- 18 Съгласно Насоките от 2006 г. „[п]ри определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [...] в съответния географски район на територията на ЕИП“. В уводната част на посочените насоки в точка 6 от същите се уточнява, че „комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението“.
- 19 От това следва, че точка 13 от Насоките от 2006 г. има за цел, за изчисляването на глобата, която следва да се наложи на дадено предприятие, като отправна точка да се приеме сума, отразяваща икономическото значение на нарушението и относителната тежест на

предприятието в него. Следователно, макар понятието за „стойност на продажбите“, предвидено в тази точка 13, със сигурност да не може да се разпростира до степен, в която да включва реализираните от разглежданото предприятие продажби, непопадащи в обхвата на твърдения картел, същевременно целта, преследвана от тази разпоредба, би била накърнена, ако това понятие следва да се разбира като отнасящо се единствено до оборота, реализиран само от продажбите, за които е установено, че са били действително засегнати от този картел (решение от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 76 и от 12 ноември 2014 г., Guardian Industries и Guardian Europe/Комисия, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, т. 57).

- 20 Що се отнася обаче до спорните продажби, които, ако както твърдят жалбоподателите, са извършени въз основа на договори, сключени преди периода на нарушението, това не променя факта, че в точка 226 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно е приел, че Комисията основателно е могла да ги включи в определената съгласно точка 13 от Насоките от 2006 г. стойност на продажбите с цел изчисляване на основния размер на глобата, на същото основание като продажбите, извършени въз основа на сключени през периода на нарушението договори за доставка, за които обаче не е доказано, че по-специално са били предмет на тайно споразумение.
- 21 Всъщност от точки 222—225 от обжалваното съдебно решение е видно, че Общият съд е потвърдил използвания от Комисията метод за изчисляване, като е разгледал мотивите, свързани с начина на извършване и с целите на нарушението, въз основа на които тази институция е приела, че е обосновано да бъдат взети предвид спорните продажби, доколкото те отразяват икономическото значение на нарушението.
- 22 Така Общият съд по-специално е приел в точки 224 и 225 от обжалваното съдебно решение, че вземането предвид на спорните продажби е обосновано с оглед както на обхвата и начина на функциониране на картела, така и на преследваната с него цел цялостно да се стабилизира пазарът, така че за постигането на тази цел не е било необходимо тайно споразумение за всеки договор за доставка. Във връзка с това Общият съд правилно е приел, че при тези условия необходимостта от тайно споразумение относно конкретен договор за доставка зависи от разпределянето на доставките, от субективните нужди да се предприемат мерки за запазване на съответни части от пазара, както и от способността на всеки един договор да доведе до значителна промяна в дела на общите доставки, предвидени от всеки един от участниците в картела.
- 23 Обратно на твърдяното от жалбоподателите, тези съображения не са ирелевантни. Всъщност общият план на картела се е състоял в разпределяне на доставките на автомобилно стъкло между участниците в картела както по отношение на съществуващите, така и на новите договори за доставка. Видно от фактическите констатации на Общия съд, посочени в точка 24 от обжалваното съдебно решение, това разпределение е засягало и всички дейности на участниците в картела на съответния пазар, което по-специално се потвърждава от начина на функциониране на картела, според който са предвидени корективни мерки въз основа на съществуващите договори за доставка. Ето защо продажбите, извършени въз основа на сключени преди периода на нарушението договори, които не са били предоговорени през посочения период, трябва да се считат за попадащи в обхвата на картела по смисъла на цитираната съдебна практика в точка 19 от настоящото решение. Поради това трябва да се приеме, че макар Комисията да не е била в състояние да включи тези продажби в стойността на продажбите, изчислена съгласно точка 13 от Насоките от 2006 г., определеният въз основа на това размер на глобата не отразява икономическото значение на нарушението. Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че спорните продажби са предмет на посоченото нарушение.
- 24 Поради това първото основание следва да се отхвърли по същество.

По второто основание, изведено от грешка при прилагане на правото при тълкуването на член 23, параграф 2, втора алинея от Директива 1/2003

Доводи на страните

- 25 С второто си основание, с което се оспорват точки 410—423 от обжалваното съдебно решение, жалбоподателите упрекуват Общия съд за преценката му, че окончателният размер на наложената им от Комисията глоба не надвишава горната граница от 10 % от общия размер на оборота за финансовата година, предхождаща приемането на спорното решение, съгласно член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 (наричана по-нататък „законната горна граница на глобата“).
- 26 По този начин Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като приел, че за целите на конвертирането на общия оборот, който, що се отнася до жалбоподателите, е в лири стерлинги, Комисията е имала основание да използва средния обменен курс на Европейската централна банка (ЕЦБ), който е прилаган в периода от 1 април 2007 г. до 31 март 2008 г., а не обменния курс, прилаган към датата на приемане на спорното решение, а именно от 12 ноември 2008 г. Максималният размер, който Комисията имала право да наложи на жалбоподателите, бил ограничен до 317 547 860 EUR, т.е. с 39 452 140 EUR по-малко от наложената им в крайна сметка глоба.
- 27 Първо, жалбоподателите твърдят, че тълкуването на Общия съд не съответства на предвидената в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 цел на законната горна граница на глобата, с която се предлага защита срещу валутни колебания, предхождащи приемането на решението на Комисията, тоест датата, на която глобата става изискуема.
- 28 В това отношение Общият съд неправилно се основал на съдебната практика относно приложимия обменен курс при изчисляването на основния размер на глобата, който не можел да бъде транспониран при определяне на законната горна граница на глобата, тъй като с въвеждането на горепосочената горна граница законодателят на Съюза преследвал цел, която била отделна и самостоятелна с оглед на критериите за тежест и продължителност на нарушението. Целта на тази горна граница по-конкретно била да се предостави абсолютна защита срещу вредните последици от валутните колебания, които биха могли да настъпят до датата на приемане на решението на Комисията, както било видно от практиката на Съда, а именно от точка 59 от решение от 16 ноември 2000 г., Enso Española/Комисия (C-282/98 P, EU:C:2000:628), от точка 89 от решение от 16 ноември 2000 г., Sarrió/Комисия (C-291/98 P, EU:C:2000:631), от точка 606 от решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582), както и от точка 63 от решение от 4 септември 2014 г., УКК и др./Комисия (C-408/12 P, EU:C:2014:2153).
- 29 Второ, жалбоподателите оспорват съображението на Общия съд, изложено в точка 418 от обжалваното съдебно решение, съгласно което предприятията трябва да понесат риска от валутни колебания в периода между предходната финансова година и датата на приемане на решението на Комисията, който води до значителни разходи за тези предприятия. Това съображение не съответствало на целта на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и не намирало основание в практиката на Съда.
- 30 Трето, подходът на Общия съд не позволявал да се гарантира равно третиране между предприятията, чието счетоводство се води във валути, различни от еврото, и тези, чието счетоводство се води в евро, доколкото първите били изложени на риска в зависимост от валутните колебания да имат значително променливо ниво на законната горна граница на глобата, докато вторите не били изложени на такъв риск.

- 31 Четвърто, следваният от Общия съд подход не позволявал да се гарантира правна сигурност, тъй като с него се създавала несигурност във връзка с максималния финансов риск, който трябвало да понесат предприятията, чиято парична единица за счетоводни операции е различна от еврото.
- 32 Комисията поддържа, че това основание трябва да се отхвърли по същество.

Съображения на Съда

- 33 С второто си основание жалбоподателите упрекуват по същество Общия съд за преценката му, че Комисията основателно е можела да изчисли законната горна граница на глобата, като по-скоро се позове на средната стойност на обменния курс, приложим през финансовата година, предхождаща приемането на спорното решение, отколкото на обменния курс, приложим към датата на приемането на това решение. Те твърдят, че като е процедирал по този начин, Общият съд не е взел предвид целта на законната горна граница на глобата, практиката на Съда и принципите на равно третиране и на правна сигурност.
- 34 Съгласно член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 за всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната финансова година.
- 35 Жалбоподателите, чийто общ оборот през предходната финансова година е бил в лири стерлинги, не оспорват правото на Комисията да определя в евро глобите, които налага съгласно член 23 от Регламент № 1/2003. В тази разпоредба обаче не се съдържат никакви насоки относно обменния курс, който трябва да бъде използван при определянето на законната горна граница на глобата, когато общият оборот, посочен в параграф 2, втора алинея от посочената разпоредба, е във валута, различна от евро.
- 36 В това отношение, за да се прецени обосноваването на използвания от Комисията метод за конвертиране, следва да се отбележи, че Общият съд се позовава, без да бъде упрекуван относно това от жалбоподателите, на целта, преследвана със законната горна граница на глобата, така както е посочена от Съда в точки 281 и 282 от решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408) и е припомнена от Общия съд в точка 414 от обжалваното съдебно решение. Целта е да предотврати налагането на глоби, за които може да се предвиди, че е невъзможно да бъдат платени от съответните предприятия предвид големината на тези предприятия, определена, макар и приблизително и несъвършено, с оглед на цялостния им оборот.
- 37 По този начин, както е видно от практиката на Съда, размерът на глобата, която може да бъде наложена на дадено предприятие, всъщност има горна граница, която може да бъде изразена в цифри и е абсолютна, така че максималният размер на глобата, която може да бъде наложена в тежест на предприятието, може да бъде определен предварително (вж. в този смисъл решение от 9 юли 2015 г., InnoLux/Комисия, C-231/14 P, EU:C:2015:451, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 38 Следователно, като се има предвид тази цел, Общият съд не може да бъде упрекуван, че е приел в точка 415 от обжалваното съдебно решение, че максималната граница съгласно член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 трябва да бъде определена по принцип спрямо икономическата реалност през финансовата година, предхождаща приемането на решението, с което се санкционира нарушението на член 81 ЕО.

- 39 Всъщност, както подчертава генералният адвокат в точка 51 от заключението си, тази констатация съответства на избора на законодателя на Съюза оборотът за последната приключена финансова година преди приемането на решението, с което се определя размерът на глобата, да се взема предвид като по принцип представляващ референтна стойност, която може да бъде определена предварително и която по-най-добър начин отразява способността на предприятието за плащане към датата, когато то е признато за отговорно за нарушението и му е наложена имуществена санкция от Комисията.
- 40 Противно на твърденията на жалбоподателите обаче, трябва да се приеме, че с този избор се обосновава и вземането предвид на прилагания през периода обменен курс, за да се извърши конвертирането на тази референтна стойност, когато тя е във валута, различна от евро.
- 41 Всъщност следва да се отбележи, на първо място, че що се отнася до преценката относно способността на дадено предприятие за плащане, тя съответства на избора на законодателя на Съюза във връзка с това да се извършва позоваване не на обменния курс, приложим към датата на решението за налагане на глобата, а на средния обменен курс през финансовата година, предхождаща приемането на това решение, доколкото последният по най-добър начин отразява икономическата реалност пред този период.
- 42 В това отношение, противно на твърденията на жалбоподателите, от съдебната практика не може да се стигне до извода, че що се отнася до конвертирането на максималния размер на глобата, Съдът е приел, че непременно трябва да се извърши позоваване на обменния курс, който се прилага към момента на приемане на решението за налагане на глобата. Напротив, налага се констатацията, че с тази съдебна практика се потвърждава приетото по същество от Общия съд в точка 415 от обжалваното съдебно решение, а именно че когато трябва да се прецени икономическата реалност към даден момент, е правилно да се направи позоваване на приложимите пред този период обменни курсове. Всъщност в противен случай преценката на тази икономическа реалност непременно ще бъде опорочена от външни и случайни фактори, като промяната на обменните курсове, настъпила през следващия финансовата година период (вж. по аналогия решение от 16 ноември 2000 г., *Sarrió/Комисия*, C-291/98 P, EU:C:2000:631, т. 86 и 88).
- 43 На второ място, методът за конвертиране, потвърден от Общия съд в точка 416 от обжалваното съдебно решение, отговаря на припомненото в точка 37 от настоящото решение изискване за предвидимост на законната горна граница на глобата, доколкото този метод се основава на обменен курс, който е възможно да се узнае преди приемането на решението на Комисията за налагане на глобата и въз основа на който е възможно предварително да се определи максималната горна граница на глобата.
- 44 На трето място, не може да се приеме твърдението на жалбоподателите, че Общият съд не е взел предвид целта на законната горна граница, в смисъл че с тази горна граница следва да се гарантира абсолютна защита срещу валутните колебания до датата на приемане на решението за налагане на глобата.
- 45 Всъщност, както подчертава генералният адвокат в точка 55 от заключението си, тази защита представлява не самостоятелна цел на законната горна граница на глобата, а по-скоро аспект от защитата, която тази горна граница предлага срещу налагането на прекомерно високи и непропорционални глоби (вж. по аналогия решение от 28 юни 2005 г., *Dansk Rørindustri и др./Комисия*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 281). Ето защо, що се отнася до целта на законната горна граница на глобата, жалбоподателите не биха могли да извличат доводи от цитираната в точка 28 от настоящото решение съдебна практика. Макар че според тази съдебна практика относно конвертиране на стойността на продажбите при определяне на основния размер на глобата, да се приема, че законната горна граница представлява ограничение срещу евентуалните вредни последици от

валутните колебания, от това не следва нито че тази горна граница представлява абсолютна защита срещу такива колебания, нито че обменният курс, който е от значение за определяне на посочената горна граница, е този, който е приложим към датата на приемането на решението за налагане на глобата.

- 46 Що се отнася до твърдените последици от валутните колебания върху нивото на законната горна граница на глобата, преизчислена в евро, следва да се констатира, че жалбоподателите не представят никакво доказателство, че констатациите на Общия съд в точка 415 от обжалваното съдебно решение, според които прилаганият от Комисията метод за изчисляване на законната горна граница на глобата представлява ограничение срещу евентуалните вредни последици от такива колебания, са неправилни. Всъщност от точка 42 от настоящото решение е видно, че такъв метод, който се основава по-скоро на историческата средна стойност на обменните курсове, прилагани през финансовата година, предхождаща приемането на решението за налагане на глобата, отколкото на приложимия към датата на това решение обменен курс, по своето естество неутрализира въздействието на тези колебания върху нивото на законната горна граница на глобата до датата на приемане на посоченото решение. В това отношение не могат да се приемат доводите на жалбоподателите, тъй като метод за конвертиране, който се основава на дневния обменен курс, несъмнено е със случаен и несигурен характер, противно на използвания от Общия съд метод.
- 47 Ето защо следва да се приеме, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 416 от обжалваното съдебно решение, че използваният от Комисията метод за конвертиране, за да се определи законната горна граница на глобата, съответства на целта на посочената горна граница.
- 48 Освен това жалбоподателите не биха могли да извличат доводи от факта, че предприятията, чието счетоводство се води във валута, различна от евро, са подложени на неравно третиране спрямо тази, чието счетоводство е в евро, тъй като първите са изложени на валутен риск. Всъщност, доколкото жалбоподателите не оспорват, че наложената им глоба може да бъде определена в евро, е неизбежно те да бъдат изложени на валутни колебания. В това отношение обаче Общият съд правилно е приел в точка 418 от обжалваното съдебно решение, че валутните колебания са случаен фактор, който може да има както положително, така и отрицателно въздействие, с които предприятията, които извършват част от продажбите си на пазарите за износ, обикновено се сблъскват при извършване на търговската си дейност, и чието наличие само по себе си не води до непропорционалност на размера на законно наложената глоба в зависимост от тежестта и продължителността на нарушението.
- 49 Освен това доводът на жалбоподателите, изведен от твърдяно нарушение от Общия съд на принципа на правна сигурност, се основава, както е прието в точка 46 от настоящото решение, на неправилното предположение, че потвърденият от Общия съд метод за изчисляване ги е изложил на риск нивото на законната горна граница на глобата да се променя в зависимост от настъпилите валутни колебания между края на предходната финансова година и датата на приемане на спорното решение.
- 50 Поради това посочените доводи следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.
- 51 С оглед на всички изложени съображения Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 421 от обжалваното съдебно решение, че за да изчисли законната горна граница на глобата, Комисията основателно е взела предвид общият оборот на жалбоподателите през предходната финансова година, конвертиран в евро чрез прилагане на средния обменен курс за тази финансова година.
- 52 С оглед на това второто основание на жалбоподателите следва да се отхвърли по същество.

По третото основание, изведено от нарушение на принципите на равно третиране и на пропорционалност, както и от неизпълнението на правомощието на Общия съд за пълен съдебен контрол

Доводи на страните

- 53 Третото основание на жалбоподателите, което е насочено срещу точки 396—402, 434, 438 и 440—444 от обжалваното съдебно решение, се състои от две части.
- 54 С първата част жалбоподателите упрекуват Общия съд, че е допуснал грешка в правото, като неправилно е приложил принципите на равно третиране и на пропорционалност, когато е отхвърлил основанието, с което твърдят, че поради по-слабата степен на диверсифициране на извършваните от жалбоподателите дейности, наложената им от Комисията глоба е пропорционално с по-голяма тежест от тази на другите участници в картела.
- 55 По този начин Общият съд пренебрегнал довода на жалбоподателите, че когато вредните последици от наложена на дадено предприятие глоба са непропорционални спрямо глобата, наложена на другите адресати на решението, както е видно от процентното съотношение между размера на глобата и общия годишен оборот на тези предприятия, Комисията трябва да се увери, че са спазени принципите на пропорционалност и на равно третиране. Както било видно от представеното на Общия съд проучване на дружеството за фирмени консултации, в настоящия случай обаче това фактическо положение било предвидимо към момента на приемане на спорното решение. Във връзка с това Общият съд неправилно тълкувал целта на това проучване, което не било представено като доказателство за факти, настъпили след приемането на спорното решение, а като доказателство за факта, че налагането на значителна глоба на жалбоподателите би имало непропорционално въздействие и би предизвикало сериозно влошаване на финансовото им положение в сравнение с другите участници в картела.
- 56 Освен това Общият съд неправилно тълкувал довода на жалбоподателите, изразяващ се в твърдението, че Комисията трябва да вземе предвид не евентуалното характеризиращо се с дефицит положение на предприятия, които са по-слабо приспособени към пазарните условия, а въздействието, което дадена значителна глоба би могла да има върху финансовото положение на предприятията, и по-специално върху тези, чиито дейности са с по-слаба степен на диверсифициране.
- 57 Накрая, Общият съд пренебрегнал факта, че тези доводи, които са аналогични на посочените от жалбоподателите, са били взети предвид от Комисията в предходни решения и от Общия съд, по-специално в решение от 12 декември 2012 г., *Novácke chemické závody/Комисия* (T-352/09, EU:T:2012:673).
- 58 Що се отнася до втората част на третото им основание, жалбоподателите упрекуват Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като не е упражнил с необходимата интензивност правомощието си за пълен съдебен контрол, за да преустанови неравното третиране, на което те били подложени в сравнение с другите участници в нарушението, във връзка с което е постановено спорното решение. Жалбоподателите твърдят, че при упражняване на посочената компетентност Общият съд е трябвало да вземе предвид финансовите трудности, които биха могли да възникнат за тях от плащането на глобата, без да е необходимо, както е посочил Общият съд в точка 443 от обжалваното съдебно решение, тези трудности да представляват извънредни обстоятелства. Достатъчно било тези трудности да бъдат от естество да повлияят значително върху жалбоподателите, по начин, при който те са подложени на неравно третиране в сравнение с другите участници в нарушението, за да доведат до коригиране на размера на глобата.

59 Комисията счита, че това основание трябва да се отхвърли по същество.

Съображения на Съда

- 60 С първата част от това основание жалбоподателите по същество упрекуват Общия съд, че е приложил неправилно принципите на равно третиране и на пропорционалност в рамките на контрола за законосъобразност на спорното решение на основание член 263 ДФЕС. Те считат, че съгласно тези принципи Общият съд следва да приеме, че при определяне на размера на глобите Комисията е трябвало да вземе предвид увреждащото в значително по-голяма степен въздействие на наложената на жалбоподателите глоба в сравнение с другите участници в картела, поради по-слабата степен на диверсифициране на извършваните от тях дейности, което се изразява в различно процентно съотношение на глобата към общия оборот на съответните предприятия.
- 61 Що се отнася до данните в проучването на дружеството за фирмени консултации, посочено в точка 400 от обжалваното съдебно решение, от точка 401 към същото съдебно решение е видно, че основно по изложените в точки 274 и 275 от него причини, а именно че това проучване се отнася до промяната във финансовото положение на жалбоподателите след приемане на спорното решение и че следователно то по никакъв начин не може да повлияе върху законосъобразността на това решение в рамките на извършвания на основание член 263 ДФЕС контрол, Общият съд е приел, че няма основание те да бъдат взети предвид при преценката на законосъобразността на глобата.
- 62 Макар да е безспорно, че жалбоподателите имплицитно са изтъкнали изопачаването на тези доказателства, по-специално като са посочили твърдяно погрешно тълкуване от Общия съд на целта на проучването, простото споменаване на такова изопачаване не е достатъчно, за да бъдат изпълнени въведените от практиката на Съда изисквания, според които в жалбата трябва да се посочват точно доказателствата, които са изопачени, и да се доказват грешките в анализа, които са довели Общия съд до това изопачаване при разглеждането ѝ (вж. в този смисъл решение от 7 януари 2004 г., *Aalborg Portland и др./Комисия*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 50).
- 63 На следващо място, що се отнася до довода, изведен от невземането предвид на процентното съотношение на размера на наложената на жалбоподателите глоба спрямо общия им оборот в сравнение с другите адресати на спорното решение и произтичащото от това твърдяно неравно третиране, следва да се констатира, че противно на твърденията на жалбоподателите, Общият съд е разгледал този въпрос в точки 397—399 от обжалваното съдебно решение.
- 64 По-специално Общият съд правилно е приел в точка 398 от посоченото съдебно решение, че не противоречи на принципите на пропорционалност и на равно третиране фактът, че при прилагане на предвидения в точка 13 от Насоките от 2006 г. метод за изчисляване на основния размер на глобите, на предприятие, чиято дейност в сравнение с други предприятия е насочена предимно към продажбата на пряко или непряко свързани с нарушението стоки и услуги, се налага глоба, представляваща процент от общия му оборот, който е по-висок от процента на наложените съответно на всяко едно от другите предприятия глоби. Всъщност Общият съд е констатирал, че присъщо на този метод за изчисляване, който не се основава на общия оборот на съответните предприятия, е да води до разлики между предприятията относно съотношението между посочения оборот и размера на наложените им глоби.
- 65 Както обаче Общият съд приема в точка 397 от обжалваното съдебно решение, от практиката на Съда следва, че когато глобите се налагат на няколко предприятия, участвали в едно и също нарушение, при определянето на размера на глобите Комисията не е длъжна да следи

окончателният им размер за съответните предприятия да отразява всички разлики между тях по отношение на общия им оборот (решение от 28 юни 2005 г., *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 312).

- 66 Що се отнася до изтъкнатото от жалбоподателите твърдяно нарушение на принципа на равно третиране, дори да се предположи, че целта на това оплакване е да се изтъкне, че Комисията не е трябвало да приложи този метод, като по отношение на жалбоподателите реши да намали размера на глобата поради по-слабата степен на диверсифициране на извършваните от тях дейности, следва да се посочи, както прави генералният адвокат в точка 100 от заключението си, че разликата относно процентното съотношение на глобата спрямо общия оборот на съответните предприятия не представлява самостоятелно основание за неприлагането от страна на Комисията на определения от самата нея метод за изчисляване. Всъщност това означава да бъдат облагодетелствани предприятията с най-слаба степен на диверсифициране на дейностите въз основа на критерии, които са ирелевантни с оглед на тежестта и продължителността на нарушението. Що се отнася обаче до определяне на размера на глобата, прилагането на различни методи за изчисляване не бива да води до дискриминация между предприятията, които са участвали в споразумение или в съгласувана практика, противоречаща на член 101, параграф 1 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 19 юли 2012 г., *Alliance One International* и *Standard Commercial Tobacco*/Комисия и Комисия/*Alliance One International* и др., C-628/10 P и C-14/11 P, EU:C:2012:479, т. 58 и цитираната съдебна практика).
- 67 Що се отнася до довода на жалбоподателите, изведен от влиянието, което би имала една значителна глоба върху финансовото им положение, следва да се констатира, че Съдът многократно се е произнасял, че при определяне на размера на глобата Комисията не е длъжна да вземе предвид икономическото положение на съответното предприятие, и по-специално неговата способност за плащане, тъй като признаването на подобно задължение би било равносилно на предоставяне на неоправдани конкурентни предимства на предприятия, които са най-слабо приспособени към пазарните условия (решение от 10 май 2007 г., *SGL Carbon*/Комисия, C-328/05 P, EU:C:2007:277, т. 100 и цитираната съдебна практика).
- 68 Накрая, жалбоподателите нямат основание да твърдят, че такива съображения са били взети предвид в други решения на Комисията, тъй като според постоянната практика на Съда по-ранната практика на Комисията при вземане на решения не служи за правна уредба, която да е приложима спрямо глобите в областта на конкуренцията (решение от 23 април 2015 г., *LG Display* и *LG Display Taiwan*/Комисия, C-227/14 P, EU:C:2015:258, т. 67 и цитираната съдебна практика).
- 69 При тези условия първата част от третото основание не може да бъде приета.
- 70 С втората част от третото им основание жалбоподателите упрекуват Общия съд, че неправилно е използвал правомощието си за пълен съдебен контрол, възложено му с член 261 ДФЕС във връзка с член 31 от Регламент № 1/2003, като не е намалил размера на глобата, за да се гарантира равното третиране на участниците в картела.
- 71 Следва да се припомни, че съгласно разпоредбите, посочени в предходната точка, Общият съд има право да излезе от рамките на обикновения контрол за законосъобразност на наложените от Комисията глоби, като замени със своя преценката на Комисията и съответно отмени, намали или увеличи наложената глоба или периодична имуществена санкция (вж. в този смисъл решение от 21 януари 2016 г., *Galp Energía España* и др./Комисия, C-603/13 P, EU:C:2016:38, т. 75 и цитираната съдебна практика).
- 72 За сметка на това, когато се произнася по правни въпроси в рамките на производство по обжалване на съдебен акт на Общия съд, Съдът не може по съображения за справедливост да замести със своя преценката на Общия съд, който, упражнявайки пълен съдебен контрол, се е

произнесъл по размера на глобите, наложени на предприятия за извършени от тях нарушения на правото на Съюза (решение от 18 юли 2013 г., Schindler Holding и др./Комисия, C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 164 и цитираната съдебна практика).

- 73 Само доколкото Съдът би счел, че размерът на санкцията е не просто неподходящ, но и прекомерен до степен на непропорционалност, тогава би следвало да се приеме, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, предвид неподходящия размер на глобата (решение от 18 юли 2013 г., Schindler Holding и др./Комисия, C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 165 и цитираната съдебна практика).
- 74 В това отношение от точки 433, 438 и 441 от обжалваното съдебно решение е видно, че що се отнася до твърдения непропорционален характер на наложената на жалбоподателите глоба, Общият съд в рамките на правомощието си за пълен съдебен контрол е разгледал доводите им, изведени, на първо място, от факта, че поради по-слабата степен на диверсифициране на извършваните от тях дейности размерът на глобата би имал по-голяма тежест върху финансовото им положение от глобата, наложена на другите засегнати предприятия, и на второ място, от факта, че посочената глоба би могла да доведе до влошаване на финансовото им положение. В този контекст той е взел предвид данните, съдържащи се в проучването на дружество за фирмени консултации, посочено в точка 55 от настоящото решение.
- 75 Що се отнася до първия довод, от точка 64 от настоящото решение е видно, че Общият съд основателно е приел в точка 438 от обжалваното съдебно решение, че изтъкнатите от жалбоподателите обстоятелства, ако се приемат за установени, са били ирелевантни за целите на преценката на пропорционалния характер на глобата.
- 76 Що се отнася до втория довод, от точки 441 и 442 от обжалваното съдебно решение е видно, че Общият съд правилно е постановил, че наличието на евентуални финансови трудности може само по себе си да обоснове намаляване на глобата само при извънредни обстоятелства, когато това е оправдано от по-висш интерес. Всъщност, както Общият съд е приел по същество в точка 441 от обжалваното съдебно решение, автоматичното вземане предвид на тези трудности би означавало глобите, налагани от Комисията на предприятията съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, да бъдат лишени от техния възпиращ ефект.
- 77 Така, противно на твърденията на жалбоподателите, Общият съд е постановил не че упражняването на правомощието му на пълен съдебен контрол може да се извърши само при извънредни обстоятелства, а че намаляване на глобата, основана на съществуването на твърдени финансови трудности, може да се извърши единствено когато тези трудности имат изключителен характер. В точки 434 и 443 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел въз основа на данните, с които разполага, че разглежданият случай не е такъв.
- 78 Ето защо следва да се приеме, че втората част от третото основание трябва да се отхвърли, доколкото с него, от една страна, се прави неправилно тълкуване на обжалваното съдебно решение, и от друга страна, се цели преразглеждане на извършената от Общия съд преценка на фактите, което Съдът не следва да прави в рамките на производство по обжалване.
- 79 С оглед на всички изложени по-горе съображения третото основание следва да се отхвърли като отчасти недопустимо и отчасти неоснователно.
- 80 Тъй като нито едно от трите посочени от жалбоподателите в подкрепа на жалбата им основания не може да се приеме, тя трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноси

- ⁸¹ Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноси. В съответствие с член 138, параграф 1 от същия правилник, приложим за производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от него, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси, ако е направено такова искане. След като жалбоподателите са загубили делото и Комисията е направила искане да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноси, то те следва да бъдат осъдени да заплатят разноските по настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH и Pilkington Italia SpA да заплатят съдебните разноси.**

Подписи